

Posamezna številka:

1 krono.

TABOR* izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri s da umom naslednjega dne ter stane celotno 180 K, polletno 90 K, letno 180 K, mesečno 15 K. Izstati po dogovoru. Pri večkratni objavi popust.

Naroč. se pri upravi "TABORA", MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

POŠTNINA PAVŠALIRANA

TABOR

Posamezna številka:

1 krono.

UREJNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nadstropje. Telefon interurb. št. 276. UREJNA se nahaja v Jurčičevi ulici št. 4, pritrilje, črna. Telefon št. 24. Bilo poštnoštevilni št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: II.

Maribor, sredo 9. marca 1921

Številka: 55.

Zavezniške čete zasedajo nemško ozemlje.

Pred blokado Nemčije. — Pred polomom ruskega boljševizma. — Obsodba detomorilke.

Dr. F. M.

Starostna oskrba revežev.

V vsaki bolnici najdete v zimskih mesecih kopico ljudi, ki so stari čez 60. leto; kašljajo, tožijo, da jih trga po vseh udih, boli jih glava, čutijo pehanje v prsih i.t.d. Zdravnik napiše na tablo pri postelji: Marasmus senilis, predpiše zdravlila proti trganju v udih, kašlju. Ti „bolniki“ so zadovoljni, če smejo pri vsaki viziti samo potožiti, da jih boli to in ono in če jim da zdravnik samo zagotovilo, da bode že boljše. Ali so pa tudi takšni med njimi, ki jim ni nikdar nič po godu: danes je hrana preslana, drugič zopet neslana, prekislja ali presladka, zdravila, ki jih je dobil, ne pomagajo, če bi bilo mogoče, da bi dobil, ali dobila, morebiti malo brinja, taužentrož ali pa malo vina proti slabosti. S tem je seveda križ. Ti pacijente so redni gostje bolnic v zimskih mesecih, po večini so to občinski ubožci, ljudje, ki so svojo mladost, moč in zdravje pustili in izgubili v službi tujih ljudi, posestnikov, tovarov. Bolnice odklanjajo takšne reveže iz prav razumljivih razlogov: takšen star revež zasede posteljo za več mesecev. Ker so pa naše bolnice dotirane z omejenim številom postelj, dalje je bolnica zavod, v katerem naj zadobi bolnik zopet zdravje, je pač lahko razumeti odklanjanje ljudi, ki pridejo samo radi tega, ker nimajo nikjer drugod stanovanja in oskrbe.

Za ljudi take vrste so določene, oziroma bi morale biti določene hiralnice. Za kraje nekdanje Sp. Stajerske imamo 2, oziroma 3 takšne zavode, v Ptuj, Vojniku in Mariboru. V Mariboru je, kolikor je meni znano, ta zavod pod imenom oskrbovališča mestnih revežev. Toda ti trije zavodi absolutno ne odgovarjajo številu revežev, ki so potrebni sprejema v nje. Če računamo, da je od prebivalstva, naštetega pri zadnjem ljudskem štetju, samo pol odstotka in jih je gotovo

več, ki so potrebni hiralniške oskrbe, vidimo, da teh 200 postelj, ki jih imajo omenjeni zavodi, če jih imajo, ne zadoštuje. Tu je treba nekakšne pomoči.

Na teh ljudeh se namreč vrši najtežja socialna krivica, saj so to ljudje, ki so preživeli svojo mladost kot hlapci, dekle ali pa tovarniški delavci: so torej naložili svoj kapital: zdravje, mladost in pa življenje v delnicah, ki se imenuje delo, v podjetja. Sicer imamo nekakšen starostni zavarovalni zakon, ki hoče zagotoviti tem delavcem njihov večer življenja. Toda ta zakon velja za one, ki so še sedaj v službah, mi imamo pa v resnici sedaj na ozemlju nekdanje Sp. Stajerske sigurno tisoč revežev, ki so navezani samo na beračenje, ker v dobi, ko so še lahko delali, ni bilo zakona o starostnem zavarovanju. Bolnice za takšne ljudi niso; povdaril sem že, da spada v bolnico samo težko bolan človek. Ti stari reveži seveda zdravi tudi niso, toda tako bolani, kakor sami pravijo, tudi ne. Zdravnik jih sicer sprejema na oddelke, toda le iz usmiljenja, ker: kam hočete poslati starca v mrzlem zimskem dnevu, slabo oblečenega in obutega? In tako se jih nabere na oddelke po 20, 30. Znano je pa tudi, da so zimski meseci najbogatejši na akutnih, težkih boleznih: pljučnica, influenza itd. Recimo, da ima oddelke 100 postelj; 30 postelj so zasedli starci, ostane še 70 postelj za bolnike. Mesto, ki ima recimo 30.000 prebivalcev, pa daje sigurno dnevno 5 akutno bolnih ljudi. To znači za mesec že 150 bolnikov (težkih). Ne računam pri tem še okolice, ki daje še najmanj toliko pacientov, ko mesto samo. Ne preostaja torej drugega, kakor, ali odsloviti (v zimi!) kakšnega brezdomovnega starca, ali pa odkloniti težkega pacienta. V bolnici sami so pa še druge težave: zdravnik pride na vizito. Ti stari ljudje imajo vedno kaj pripovedovati, kakor sem že omenil. Toda to združuje zdravnika, ki mora vendar posvečati prvo skrb onim pravim, težkim pacientom. In, če ne poslušaj

ostaja za njim. Skončal si univerzo in zopet je šlo vse pravo življenje mirno tebe. Cimveč paragrafov si znal na pamet, tem boljše si bil klasificiran. Torej zopet stroj, dokler ni si prišel v državno službo, kjer si bil šele prav v svojem elementu. Tako je umevno, da imamo tukaj same rodoljube, ki se pehajo, da pridejo prej na lestvici kvišku, si nekaj domišljujejo na svoje diplome, v resnici pa delajo mehanično po staro-izkušnem vzorcu.

Vse to je za nič, treba nam je res pravih ljudi, ki so svoje značaje likali v življenjskem boju, ki so žive duše, ki so zmogne tudi vsvarjati, odpravljati nedostatke, kratko rabimo organizatorične, reformatorične moderne duhove. Toda upajmo, da najdemo v tej neizmerni puščavi tudi kako zeleno oazo. Čudno ni, da vlada danes v tem oziru taka puščava pri sedanjih „svobodnih“ vzgoji. Vsi čutimo in spoznamo zlo, ali pa nimamo tudi toliko moči, da

prav do konca takšnega prav sitnega starega reveža, pa začne godrnjati, se pretekati s strežniškim osebjem, vznemirjati težke paciente, že imaš križ na oddelku.

Toda še žalostnejše je z onimi, ki nimajo kje v miru umreti! Jako pogosto se dogaja, da pripeljejo v bolnico kakšnega starega reveža že takrat, ko umira; z izgovorom, da mu bolnica preskrbi pogreb. Treba je že vendar enkrat izbiti našim ljudem iz glave, da bolnica ni hiša za umiranje, nikakšna mrtvašnica, temveč zavod, kjer zdravniki vračajo bolnikom izgubljeno zdravje. Naš narod je prepričan, da vsakdo, kdor prestopi prag bolnice, stoji že z jedno nogo tudi v grobu. Če pa listamo po zapiskih bolnice, vidimo, da umre v njej skoraj 70 odstotkov samo takšnih, že na pol mrtvih pripelanih starcev. Če bi torej ne vozili takšnih ljudi v bolnico, bi padlo število smrtnih slučajev v njej.

Kaj in pa kam torej s takšnimi ljudmi? V bolnice ne, v hiralnice, ni prostora; ali se naj vlačijo ti ljudje v zimi od hiše do hiše in čakajo na miloščino? Prvi odgovor bi pač bil: povečajte hiralnice. Toda to je spojeno s precejšnjimi izdatki, in pa kedo ve, koliko časa bi potrebovalo takšno povečanje. Od pomoč je pa nujno potrebna.

Svoj čas je imela vsaka občina in menda ima še danes, svojo takozvano ubožno hišo; po navadi kakšno zapuščenno poslopje, kjer so stanovali občinski reveži. Ta sistem je napačen: s tem, da daste revežu zanemarjeno, nezakurjeno, po navadi še na pol podrto poslopje, mu ne pomagajte. Takšen človek rabi tudi hrane! Prosjačič? Zato, ker je v mladosti delal na polju?

Vsaka občina ima gotovo najmanj 5 občinskih revežev; za teh pet ljudi urejevati posebno hišo, se res ne splača. Pač pa bi bilo menda najugodnejše, če sklene par sosednjih občin, da spravijo svoje reveže vse pod jedno streho. Stroški gotovo, pri tem načinu oskrbovanja, ne bodo tak visoki, kakor n. pr.

prenovimo vso vzgojo in življenje sploh? Iz gornjega je razvidno, da intelektualna vzgoja še ni vse, da je treba tudi srčne vzgoje. Toda srčne vzgoje ni brez predhodne intelektualne. Ena mora drugo spopolnjevati in obe morate iti paralelno. Kako pa doseči oboje, če se že intelektualna vzgoja koj v početku zanemarlja? V resnici srčno izobraženi ljudje so se vedno med seboj razumevali, med njimi pride težko do nesoglasja. To bi privedlo tudi najpoprej do prave vzajemnosti vseh državljanov, to bi šele bilo pravo notranje ujedinjenje, ki je predpogoj za enoten, celokupen nastop kot en narod na zunaj in predpogoj za notranjo izgradbo naše države. Sola, veda in publicistika bi morale vsa ta stremjenja gojiti in poglobiti.

Pot do tega je dolga in strma, toda, če hočemo kedaj kaj doseči, ga moramo nastopiti. Opustiti moramo vse iluzije hitrih sprememb v družabnem in

sedaj v bolnici. Računajmo samo, da ima občina dva takšna reveža v bolnici ali hiralnici; dnevno mora plačati za vsakega najnižjo ceno 30 K. Sicer je res, da prispeva k temu plačevanju tudi poseben fond. Toda tu bi bilo čisto umestno skrbeti za to, da ta fond dotira tudi takšne občinske hiralnice. S tem bi si občine same odvzele skrb, kam s starci po zimi. Te občinske hiralnice bi naj bile pod direktnim nadzorstvom okrožnih zdravnikov, poseben odbor, izbran od občinskih odborov občin, ki so ustanovile svojo hiralnico, naj pa upravlja zavod.

Ljubljanski veliki semenj 1921.

Neizprosno zahteva sedanjí čas od vsakega naroda, da postavi v boj za svoj obstanek in svojo prihodnost najboljše svoje sile. Ta boj pa more uspešno bojevati samo oni narod, ki svoje sile dobro pozna, da jih more o pravem času uporabiti na pravem mestu.

Prva naloga našega ujedinenega troimenskega naroda je, spoznati samega sebe, spoznati lastno moč in to predvsem na polju, ki je prineslo že vsakemu narodu, ki ga je pridno obdeloval, blagostanje, na polju industrije, obrti in trgovine.

Medtem ko je naša država po večini agrarna, baš slovenski del ni poseben oblaždarjen s tem naravnim zakladom. Osredotočiti nam je radi tega vse svoje moči predvsem v industriji, obrti in trgovini. Pričetek je dan, treba je samo na tem potu pogumno stopati naprej. V primerno vzpodbudo vsem, ki že v teh panogah delujejo, predvsem pa, da pokažemo ostali naši domovini, kaj znamo in kaj zmoremo, da pokažemo svojo moč v teh panogah ter dokažemo s tem, da posedujemo marsikaj, o čemer se je mislilo do sedaj, da je treba importirati iz inozemstva, in da se spoznamo medsebojno, so se na seji, ki se je vršila na inicijativo trgovske in obrtniške zbornice, zveze obrtnih zadrug

državnem organizmu, temveč pustiti moramo staro piramido že dosežene kulture, tukaj pa graditi naprej, dokler ne pridemo do one zaželjene točke, ki je cilj vseh pravih velikih in dobrih ljudi. To bi bila edina prava zmaga trajne vrednosti. Z ljudmi današnjega kova, na eni strani konzervativnimi, na drugi strani pa zopet kam-leoni, se ne bode nikdar doseglo tega cilja.

Treba bode nove generacije, o kateri se danes mnogo govori in tolaži, toda izgleda ni, da dobimo to pravo generacijo. Ona piramida še ne bode kmalu dograjena, ampak „Grajska klet“ se bo sigurno v kratkem podaljšala za 16 m. — Na ta način ne bo naša država ona velika arena, kjer tekmujejo med seboj vsi najboljši za prvenstvo; ampak oni oser norcev, kjer žanje največ slave najspretnější brbljač.

J. H.:

Nova doba in njen naraščaj.

(Konec).

Poleg sovraštva in zavisti je povsod tudi dosti ljubezni in dobrote. Vse to bo treba gojiti, duševne zmognosti, ročne in tudi organizatorične. Ali so se pa tudi kedaj gojile ljubezen, dobrot, značaji in odkritost? Učilo se je sicer na pamet razna vprašanja iz katolikizma, toda srce ni vedelo nikdar tega, kar je brbljal jezik. Učilo se je na pamet razne pravljice in bajke z globoko življensko vsebino, toda vse brez vsakega občutka. Gojilo in vzgajalo se je same stroje. Stroj si prišel iz srednje šole, bedast in neokreten v praktičnem življenju, da se je celo pri vojaki vsak narednik, ki je bil v civilnem razmerju vajen občeati samo s konji, s tebe norčeval in na te gledal kot na bitje, ki v intelektualnem oziru daleč za-

ter oddelka ministrstva za trgovino in industrijo pri deželni vladi, vsi v velikem številu zastopani interesirani krogi so glasno izjavili za prireditve vzorčnega semnja v letu 1921 v Ljubljani.

Z veseljem je mogoče konstatirati, da je namera, prirediti ta semenj, ki se nazove „Ljubljanski veliki semenj 1921“ in ki se bo vršil od 6. do 21. avgusta tekočega leta v Ljubljani, vzbudila v industrijalnih, obrtnih in trgovskih krogih tako veliko zanimanje, da se je na prvi poziv, služeč samo splošni informaciji, odzvalo okoli 200 tveč, ki rabijo za razstavitev svojih proizvodov okoli 2200 m².

Priprave za veliki semenj so v polnem teku. V interesu tveč je, da čimprej vsaj načeloma javijo ali se udeležijo semnja, ker je za priprave in zlasti za ureditev prostorov treba vedeti, s kakšno udeležbo je računati. Zato se tveč, ki niso še odgovorile, pozivljajo, da to čimprej store, vsi pa, ki niso prejeli direktnega vabila, so naprošeni, da se s tem smatrajo za nujno vabljeni, se izjavijo v principu na naslov „Urad ljubljanskega velikega semnja v Ljubljani, Turjaški trg 6, 2. nadst.“, ali so voljni na tem velikem semnju razstaviti svoje proizvode in koliko kvadratnih metrov prostora bodo približno v to svrhu rabili.

Ni treba posebno poudarjati velike važnosti tega velikega semnja za naša podjetja. Razstavljalci morejo imeti velike praktične koristi. Saj imajo vzorčni semnji poglobljeno praktične namene in se zato v vedno večjem številu ustanavljajo po drugih državah: izborna reklamno sredstvo so in dajejo najboljšo priliko odjemalcu, da nazorno spozna nove dobre nabavne vire, razstavljalcu pa, da razširi krog svojih odjemalcev, obema pa nudijo možnost takojšnjih kupčijskih sklepov.

Notranja in zunanja politika.

* **Klerikalni shod na Spodnji Poljskavi.** V nedeljo je imel klerikalni poslanec Pišek v šoli na Spodnji Poljskavi političen shod, katerega se je udeležilo 17 ljudi in še to večinoma iz radovednosti. Govoril je v istem duhu, v katerem se suče zadnje čase pisava „Straže“. Čudno se nam zdi, kako je prišel ta klerikalni shod v šolo, ko je vendar prepovedano, porabljati šolske prostore za politične shode? Drugi shodi na Spodnji Poljskavi so se vršili doslej v gostilni. To je vsekakor delo g. nadučitelja, ki se je zadnji čas iz nemčurja prelevil v klerikalca.

* **Borba proti reškim uzurpatorjem.** V roke nam je prišel lepak reske avtonomaške stranke na katerem se pod naslovom: „Per non dimenficare! I meriti dei nostri „liberatori“ (Ne pozabite! Zasluge naših „osvoboditeljev“) navaja 35 grehov, ki so jih zagrešili laški „osvoboditelji“ nad reškim mestom in prebivalstvom. Zanimiv je konec, ki pravi: „Prišli so (Italijani iz regna) kot prijatelji, toda obnašajo se kot najhujši sovražniki Rečani, ne pozabite tega! Fašisti in tuji „narodnega bloka“ so odgovorni za uničenje in propast Reke!“ O borbi avtonomašev proti laškim uzurpatorjem bomo še spregovorili.

* **Je li Reka svobodna ali italijanska?** Na seji reškega mesnega zastopstva je govoril predsednik reske države dr. Grossich ter naglašal, da je njegova vlada zaprosila karabin...

pridejo v mesto, a glede proglašanja samostojnosti je izjavil, da se smatra Reka za samostojno, samo pod pogojem, ako jo gospodarsko anektira Italija. Rektorji so že odšli v Rim iskati posojila. Zanimljivo je tudi, da se Jugoslavija ne bo mešala v reske zadeve. Brez dvoma je vse to kršenje rapalske pogodbe in naša država bi morala pri sedanjih pogajanjih in razmejitvi o tem odločno spregovoriti.

* **Kritičen položaj Italije.** Notranji položaj Italije postaja od dne do dne bolj kritičen. Boji med fašisti in socialisti se prevlačajo v pravo državljansko vojno, ki ne uničuje le nešteto zgradb, ampak tudi mnogo življenj ter še bolj večja gospodarsko krizo, ki je že skrajno neznosna. Edina opora vladne Italije so danes še fašisti, radi tega pa jim vlada tudi pušča proste roke, da delajo kar hočejo. Dočim je socialistom in drugim prepovedano nositi orožje pod kaznijo 10—15 let, se fašistom radi tega ne skrivi niti las. Če pa je ta vladina taktika prava, to bo pokazala bodočnost. Mi mislimo, da ni.

* **Agitacija grofa Karolyja v Italiji.** Kakor poročajo listi iz Firenze, so pri grofu Karolyu zaplenili več dokumentov, med njimi večje število takih, ki se nanašajo na boljševiško propagando. Odpotovanje grofa Karolya, ki se nahaja v zaporu, se je zavleklo, ker se večina inozemskih konzulatov brani vidirati njegov polni list.

* **Protirevolucija v Rusiji.** Vesti o protirevoluciji v Rusiji se potrjujejo. Položaj postaja od dne resnejši. V Petrogradu je prišlo do novih krvavih spopadov z delavstvom, ki zahteva kruha, svobodo ter sklicanja konstituanke. Delavske, komunistične organizacije razpadajo vedno bolj. Najhuje vrenje je v Moskvi, kjer je pobunjeno delavstvo proglasilo revolucijo proti sedanjemu režimu. Bolševiki so obkrožili vso mesto z artiljerijo. Temu gibanju se je pridružila tudi uporna kronstadtska garnizija, ki je izdala proglas na vse protiboljševiške kroge Rusije. Nekatere vesti trdijo celo, da je morala sovjetska oblast pobegniti iz Moskve, vendar se mora to vest sprejeti z rezervno. Gotovo je le eno, da je protiboljševiško razpoloženje v Rusiji od dne do dne močnejše in da morda ni več daleč dan, ko bo zatonila zvezda velikega Ljenina.

* **Hardingov program.** Novi ameriški predsednik je pri svojem nastopu izdal na ameriško ljudstvo proglas, v katerem je nekako razvil ves svoj program. V tem proglasu nastopa odločno proti vojnarni ter pravi, da bo treba v bodoče preprečiti vsako novo vojno. Posebej govori o zgradbi trgovske flote ter o akciji za razoroženje. V notranji politiki obljublja reformo porotnih sodišč ter plač. Končno se obrača narodločneje proti prevratnim elementom, katerim grozi z najostrejšim nastopom.

Zanimivosti.

Ženin po poklicu. Različni so poklici, s katerimi se preživljajo ljudje; dele se v vse mogoče razrede in podrazrede, ki se pa dele še po moralni kakovosti v pošteno in nepošteno. Nepošteni umrli niso priznani in dopuščeni ter se za njihovo izvrševanje tudi ne izstavljajo koncesije. Kljub temu pa obstajajo in so celo zelo razširjeni. Vse postave, vsi paragrafi, kazni in ječe jih ne morejo zatreči. Med temi nepoštenimi in prepovedanimi poklici so najbolj tatvina, goljufija itd. ter te dele oni, ki jih izvršujejo, v talove, goljufe itd. Gotovo pa so manj znani poklicni ženin; in vendar eksistirajo tudi ti. Mogoče se bo kdo temu čudil in ne bo verjel, da

tudi ženitev kaj nese, ali da vsaj toliko nese, da bi človek od nje lahko živel. Na svetu ni nič čudnega, vse je mogoče in naravno, zato je seveda tudi to. Lep primer takega poklicnega ženina je bil odkrit te dni v Zagrebu v osebi Stefana Čopa, bivšega privatnega uradnika. Čop se je zadnje čase preživljal skoro izključno s tem, kar mu je nesla ženitev. Pred nekaj tedni je prišel v neko manjše hrvatsko mesto, se tamkaj seznanil z lepo, mlado hčerko bogatejšega gospoda, si osvojil njeno srce ter zaprosil za njeno roko. Očetu in deklici se je izdal za pomorskega kapetana parobrodne družbe Cunard-Line, ki se nahaja slučajno na dopustu. Par dni po zaroki mu je nenadoma „umrla“ v Zagrebu sestra in ker ni imel denarja za „pogreb“, ker je bil njegov denar iz Londona komaj „na poti“, rgu je na nevestino prigovarjanje last seveda posodil 10.000 K, a drugih 10.000 mu je preskrbela nevesta od neke prijateljice. Iz „pogreba“ pa se „ženin“ seveda ni vrnil. Nevestin oče je odšel za njim v Zagreb in tam je izvedel, da je Čop čisto navaden lopov, ki je ogoljufal na isti način že nešteto zakonov željnih deklet ter se sploh preživlja skoro izključno z ženitvijo. To je pač klasičen primer ženina po poklicu, ki je bil radi nekonzesijoniranega izvrševanja tega poklica večkrat kaznovan.

Dnevna kronika.

— **Hijene.** „Straža“ navaja v svoji pondeljki št. 171 pod tem naslovom, da je bil dr. Tavčar prvi, ki je prekršil sklep, da se uredniki med seboj ne smejo napadati. K temu konstatiramo, da Tavčar ni v omenjenem članku napadel nikogar imenoma ter se je nad člankom tudi podpisal, s čemer je prevzel osebno nase vso odgovornost. Drugič pa dr. Tavčar ni urednik, ampak le politična oseba. Kar se pa ostalega tiče, ga ne bomo zagovarjali.

— **Vprašanje.** V „Ptinskem listu“ čitamo priporočilo neke „Državne zavarovalnice Jugoslavije“, ki pa je izključno tujezemska nemško podjetje ter radi tega vprašujemo, od kdaj so Ptujčani postali zaščitniki raznih Perkotov, Sarij, Baumgartnerjev, Sorckov, Morotov in kakor se že imenujejo vsi ti nemško-nacionalni agentje te družbe? Je to li represalija za Koroško? Drugič malo več pozornosti!

— **Podpiranje naših sovražnikov.** (Dopis iz Brezic.) Nam Posavcem je v dobrem spominu „jajčji baron“ Matheis, ki se je še nedavno šopiril po Brezicah, kamor je bil prišel nekoč s culico v roki kot ubog slovenski trgovski pomočnik, kjer pa je v neverjetno kratkem času potem slovenskih žuljev postal milijonar. Po polomu Avstrije je prodal svojo trgovino obnemčurju Löschniggu, sam pa se je preselil v Gradec, da mu ni bilo treba ostati med osvobojenim onim narodom, ki ga je ves čas strastno sovražil ter v tem sovraštvo vzgojil tudi svoje otroke. Ko je prodal posestvo blizu Pišec, ga je cenil slovenskim kupecem tako visoko, da ga ni mogel nihče kupiti, Nemcem pa ga je ponudil znatno ceneje. V Gradcu pa so se mu milijoni le prekmalu skrčili in zaželelo se mu je zopet po Jugoslaviji. Tako je prišel sedaj v Maribor, kjer je otvoril trgovino. Kako je prišel kot avstrijski državljani in zagrižen huiškač do koncesije, si ne moremo razlagati. Vsekakor pa je to škandal vseh škandalov.

— **Mariborski nemški advokati** hočejo na vsak način obdržati svoja mastna mesta v Jugoslaviji in preprečiti odločitve naših uradov. Ko je dobil dr. Mravlag likvidatorja v osebi slovenskega odvetnika dr. Kimovca, je poslal takoj vse akte in kliente svojemu kolegu, bivšemu srboritemu germanizatorju v Slovenski Bistrici, dr. Mühleisnu, h kateremu se je preselil tudi nemški notar iz Potplata, dr. Kupnik, kateremu je odvetniška zbornica z nenavadno naglico izstavila tozadevno novo substitucijsko pooblastilo. In da bodo naše oblasti pred javnostjo, oziroma pred močjo nemštva v Mariboru še bolj osmešene, se bo baje dr. Mühleisen v kratkem cel

preselil v prostore dr. Mravлага, katere je zasegla stanovanjska komisija zase. Upravitelj hiše (last nekega Nemca dr. Schmieda), tudi Nemec, se je namreč proti zasegi pritožil, češ, da bo s prostori sam razpolagal, — seve v korist nemškega posestnega stanja. — Mi samo navajamo suha dejstva ter si pridržujemo kritiko za pozneje, če se bodo naše oblasti res pustile šikanirati od teh pangermanskih nadutežev.

— **Porotna dvorana pod prusko-avstrijskim orlom.** Prejeli smo: Ko so se le na povelje iz Beograda odstranili avstrijskega cesarja iz stopnic okrožnega sodišča, se je splošno govorilo, da se bo za to porotno zasedanje tudi porotna dvorana znebila vseh znakov pruskih in avstrijskih časov. Toda ko smo prišli prvi dan porotnega zasedanja v to dvorano, smo takoj opazili, da smo se vedno pod staro Avstrijo. Pač, nekaj se je medtem spremenilo: zakrili so avstrijskega orla na pruski sliki „Justitia“; to je cela sprememba, vse drugo je ostalo, kakor je bilo pod Avstrijo. Ostali so vsi grbi in avstrijski orli na stropu in ostala je pruska slika na steni, pod katero izreka porotni senat v imenu kralja SHS obsodbe na smrt in ječo. Že dije časa opazujemo, da se v Mariboru čimdalje bolj bližamo avstrijskim časom in da bi bil skrajni čas, da zginejo stari avstrijski zakoniki okrožnega sodišča v arhiv „Muzej-kega društva“; ni vsakdo rojen zato, da bi vsrkaval strupeni duh, da bi se ga tudi sam ne — nasrkal. Ampak vsaj to, kar se da lahko odstraniti in nadomestiti z znamenji novih razmer, vsaj to bi že zdavno moralo zginiti iz okrožnega sodišča. Kako naj zahtevamo od priproste ljudstva, da vrže od sebe spomine na avstrijsko dobo, če pa vidi, da se niti naše kraljeve oblasti ne morejo posloviti od njih.

— **O vladiki Josipu J. Strossmayerju** je predaval, kakor smo že javili, g. major A. J. Mecerger v pondeljek zvečer v ženskem društvu v Narodnem domu. Predavanje je bilo povoljno poslušano od obojega spola. Navzočih je bilo tudi nekaj višjih srbskih častnikov, medtem ko ostalih častnikov nismo videli. Gosp. predavatelj je izvedel predavanje umetniško; njegov krasen izgovor lepe srbo-hrvaščine, umetniško slikanje portreta jugoslovenskega velikan, a posebno patrijski duh, ki je vel skozi celo predavanje, je nagradila publika s pozornostjo in ko se je predavanje končalo — trajalo je krog 1 in četrt ure — je sledilo burno ploskanje in čestitanje. Gosp. Mecergerja bi prosili, da bi obdržal pred široko publiko, posebno pa našo mladino, še katerikrat svoje krasno predavanje o največjem Jugoslovenu — Strossmayerju. Zmanjšalo bi se število onih mladenčev in indiferentnih za naše narodno edinstvo. Ženskemu društvu bi bilo priporočati, da izda v svoji nakladi v slovenščini to prekrasno in patrijsko predavanje.

— **Koroški begunci** so nam poslali dopis, v katerem odločno obsojajo vse one obrekljivce, ki hočejo oblatiti v roko koroško narodnjakino in požrtvovalno delavko gđcno. Zalko Kuplen, ki si je za časa plebiscita pridobila neveljivih zaslug za našo stvar. Blato, ki ga skušajo metati na to vrlo dekle, bo padlo nazaj na nje same; sicer pa bodo z njimi obračunali begunci sami. Mi pominjamo samo še, da nam je delo gđcne. Kuplenove znano ter da jo radi njega mora spoštovati vsa naša javnost.

— **Važen odlok v stanovanjskem vprašanju.** Civilni senat mariborske okrožne sodnije je pretekli teden v neki najemniški pravdi odločil, da ni nobena najemna pogodba, bodisi za stanovanje, pisarno ali kak drug lokal v okolišju državne stanovanjske komisije veljavna, če iste ne odobri stanovanjska komisija.

— **Na smrt obsojena morilka.** Le-tošnje porotno zasedanje se je pričelo z res tragičnim slučajem zverinske porotnosti mladega dekleta, ki je brez vsake potrebe kot bestija vrgla svojega otroka v Dravo in ki je osumljena, da je še enega otroka spravila neznano kam. Morilka Alojzija Rojs je otrok demoraliziranih mariborskih razmer; njen mlada dekleta brez vsake vesti in srca

vnitrujejo sad prezgodnjega materinstva, kar je bilo v Mariboru že pred vojno tako moderno, da se nad tem ni nihče posebno vznemirjal. V ostalem opozarjamo na tozadevno zanimivo poročilo „Zverinska mati“ (Porotno sodišče).

— **Zbornični dan.** V sredo, dne 9. marca se vrši trgovski in obrtni zbornični dan v Mariboru, Jurčičeva ulica 8, II. nadst. Uradne ure od 9. do 12. ure. Ravnotako se pismene vloge sprejmejo in takoj rešijo. V tem slučaju se mora priložiti znamka za odgovor.

— **Glasbena Matica v Mariboru** naznanja, da je s privoljenjem poštne uprave pooblastila in naprosila gospode pismonoše, da nabirajo ude in pobirajo članarino za njo. Slavno občinstvo se vljudo naproša, da blagovoli mnogovštevno pristopiti temu prvovrstnemu kulturnemu zavodu v Mariboru, ter s tem omogočiti nadaljni obstoj vsaj do tlej, da dobi isti trajno izdatno državno podporo, ali morda doseže poddržavljenje. Glasbena Matica ima glasbeno šolo za vsakovrstna glasbila z 250 učenci, svoj pevski zbor, orkester, podučuje se glasbena teorija in harmonija, in bi bil pravi narodni greh, ko bi slovensko občinstvo radi nezadostnega podpiranja pustilo ta zavod propasti, ko so Nemci enak zavod „Philharmonischer Verein“ iz lastnih sredstev izdržavali od leta 1881 pa skoro do prera. Vsakemu gosp. podporniku se bo dostavila druztvena izkaznica.

— **Uradniki in uradnice urada** IV.—1. b. kontrolé dohodkov so darovali za Jugoslovensko Matico 100 K. Obilo posnemovalcev!

— **„Jadran“**, druztvo beguncev iz Jurga, naznanja vsem svojim članom, da se je predsednik vrnil iz dopusta in se začne zopet redno poslovanje. V sredo dne 9. t. m. se vrši ob 20. uri v druztveni sobi Tattenbachova ulica skupna pirska vaja celega mešanega zbora in se pozivljajo vsi dosedanjí gg. pevci in pevke, da se te vaje v polnem številu udeležijo. Posebno zaželen je pristop novih pevcev in pevk. Petje vodi g. kapelnik Vogrič.

— **Bankovci po četrtnarja.** Finančno ministrstvo je v Zagrebu naročilo znatno vsoto bankovcev po četrtnarja.

— **Dne 12. III. 1921 ob pol 20. uri** zvečer vsi na zabavni večer v kazini, katerega priredi častniški odbor pod predsedstvom g. podpolk. Stefanovića na korist rodbine umorjenega narodnika Čuša. Na dnevnem redu koncertne točke vojaške godbe, posebni trio Glasbene Maticе in pevskega druztva „Drava“. Cene zmerne. Priporočamo čim večjo udeležbo.

— **Ribarsko okrajno druztvo „Dravska dolina“** v Mariboru. V sredo 10. marca ob pol 20. uri se vrši v gostilni Halbwidl, Vetrinjska ulica, letni občni zbor ribarskega druztva. Dnevni red je sledeči: 1. Citanje protokola zadnjega občnega zbora, 2. poročilo odbora, 3. poročila blagajnika, 4. določitev udni ne za l. 1921 5. raznoterosti.

— **Beg soproge Ivica Franka.** Ivica Frank je na Hrvatskem isto, kar pri nas v Sloveniji Sustersič. Frank je bil po osvobodjenju aretiran, je pa pobegnil ter ubežal v inozemstvo, kjer ruje proti naši državi. Svojo agitacijo je razširil tudi v notranjost samo, kjer je igrala glavno vlogo njegova soproga Aglaja, ki je bila nedavno aretirana ter odvedena v zapor v Mitrovico, od koder je sedaj po premeteno zasnovanem in izvedenem načrtu pobegnila na Madžarsko. Za njen beg je potrošil Frank 1000 dolarjev. Pobegnivši iz zapora, od koder jo je na premeten način izpeljal neki neznanec, se je odpeljala z nalašč najetim avtomobilom do Drave, kjer jo je čakal madžarski nadporočnik Jesenski ter jo v čolnu prevedel na madžarsko stran.

— **Poskušeni samomor.** V ponedeljek, dne 7. t. m. popoldne je poskušal izvršiti 39 letni, v Wolfovi ulici št. 3. stanujoči pomožni delavec Južne železnice Ivan Jurečko samomor s tem, da se je obesil v kurniku pri svojem stanovanju. To je opazil slučajno neki nameščenec skladišča živil ter je takoj odrezal vrvo. O tem obveščena rešilna postaja je prihitela na

lice mesta, spravila Jurečka zopet k zavesti ter ga prepeljala v javno bolnico. Vzrok je bil spor v družini. Jurečko, bolehen človek, se ni razumel z ženo in še malo pred poskušanim samomorom se je vršil med njima ljut spor.

— **Droblj iz Sv. Lenarta v Slov. gor.** Promet iz Maribora v Slov. gor. Okrajne ceste so pod vsako kritiko. Poštna zveza je slabša od srednjeveške. Ako se pelješ s poštnim vozom v sredo v Maribor, te pripeleje šele v soboto nazaj. Ni res, to je napredek! Napredujemo sicer tudi, a samo glede cen za prevažanje oseb v Maribor. Voznina se je baje povišala od 20 na 40 kron. Nek odlični mariborski gospod, uvidevši škandalozne prometne razmere v Slov. gor., je rekel: „Imamo nad 100.000 K razpoložljivega denarja. S tem denarjem bomo temeljito popravili okrajno cesto proti Radgoni ter zgradili cesto od Sv. Petra dalje“. Tako l. 1919. Gospod, obljuba dela dolgove! Prihodnjič v tej zadevi podrobneje podatke. — Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Ta lep nauk imajo gotovi gospodarji samo na jeziku. Edini in pravi slovenski trgovec tukaj je v novešem času predmet, na katerega streljajo klerikaleci, nemčurji in tudi nekateri naših. Ali slednji niso naši? Klerikalna posojilnica, v koje prostorih ima dotičnik stanovanje in trgovino, mu od dne do dne tesneje vleče zaniko okoli vratu. Zelo neusmiljen strellec je naš Martinek. Ako ga uničiš, glej, da smrtno zadeneš tudi njegovo ženo in 5 malih otrok. Kaj pa je storil trgovec? Zraven „Straže“ in „Slov. Gospodarja“ prodaja tudi napredne liste! G. Martinek, je li tako vedenje Bogu dopadljivo? — V trgu imamo dva dmikarja, eden je navdušen Jugosloven, drugi skili čez mejo. Prišel je baje pred mnogo leti iz Ogrske. Bil je seveda pristaš bivših nemčurjev, ki so mu zato podelili tudi domovinsko pravico. Vprašamo: Ali je res, da ga klerikalna posojilnica in farovž kot delodajalca podpirata? Kam plovemo? Ko bi prišel sam Lucifer iz nemškega ozir. protidržavnega posla, ti ljudje bi ga podpirali, ako bi le obenem s tem uničili poštenega Slovenca, ki ima samo en madež, da ni klerikalec in pa nemčur. Tudi to je Bogu dopadljivo dejanje?

Kultura in umetnost.

— **Pri 9. simfoničnem koncertu**, ki se vrši dne 18. marca, bo gostoval tudi znani zagrebški basist Križaj. Natančneje o tem koncertu bomo še poročali.

— **Popolni orkester Glasbene Maticе** ima vajo v sredo ob 3/4 20. uri. Pridite vsi in točno. — Dirigent.

— **Zrnje.** Izšla je 17. številka z naslednjo vsebino: Zalostna pjesanca plemenite Hasanaginice. — H. Družovič: Postanek in razvoj oratorija. — Razvoj instrumentalne glasbe. — Klasiki. — Reforma opere. — Anton Ivanovič: Megger: Milan Ogrizovič. — O kritiki.

Porotno sodišče.

Maribor, 7. marca.

Zverinska mati.

Dne 2. decembra p. l. je šel 11letni šolar Josip Keberl s Koroške ceste doli k obrežju Drave, da si tam nareže šibe za Miklavža. Ko pride na breg, zapazi nedaleč pred seboj nekaj belega ob kraju vode. Izprva je mislil, da so golobi. Dečka je stvar zanimala in si jo je šel ogledat od blizu. Voda tam je plitva, ob bregu se nahaja velik kamen, a pod njim najde deček malega otročička v srajčko zavitega, valovi so semtertja pljuskali preko deteta. Deček se je prestrašil in hitel javiti policiji. Kdo je morilec? S tem vprašanjem se je bavila policija in bila bi se še dolgo bavila, da ni nek nien organ slučajno zvedel, da je imela Lucija Rojs v Smetanovi ulici novorojenega otroka svoje v Zagrebu službujoče hčere Alojzije, v reji; a to hčer so ob istem času videli v Mariboru. Poizvedbe pri materi so razkrile strašen roman:

Sedaj 20 let stara Alojzija je s 15. letom šla od doma, ker se ni hotela učiti. Služila je v Zagrebu. 16. oktobra

p. l. je v bolnišnici porodila otroka, katerega je krstila na ime Milan. Oče mu je bil baje nek učitelj. Kmalu po porodu je hči prinesla zelo oslabelega otroka domov materi, ki je prevzela otroka v rejo. Otrok se je pod skrbnim negovanjem stare matere v kratkem času lepo razvil. Ker pa je mati zbolela, je hčer obvestila naj pride po otroka. Hči je res prišla l. decembra domov. Materi je rekla, da je za otroka že preskrbela blizu Zagreba znano ji žensko, tako da ga bo vsako nedeljo lahko obiskavala. Mati ji je vse potrebno preskrbela za pot. Zvečer se je hči z otrokom odstranila, rekoč, da nese otroka v Studence, k svoji znanici, s katero boste drugo jutro odpotovali. Toda kmalu se je hči vrnila z otrokom nazaj z izgovorom, da jo je na mostu srečal nek gospod ter ji odsvetoval v taki zimi nositi otroka okoli; ker je bil preveč radoveden, sta prišla v prepir, njo je to vjezilo in se je odločila, da z otrokom odpotuje še le drugo jutro. Mati je tudi drugo jutro zgodaj otroka napojila in ga skrbno zavila. Hči je vzela seboj še 14 letno sestrico Kristino. Kretnila pa ni proti kolodvoru, marveč nasprotno smer proti Dravi. Spotoma je sestrici zagrozila: ne nesem otroka v Zagreb, ampak v Dravo, če me izdaš, ubijem tebe in potem še sebe. Sestrica se je tako prestrašila, da ji je pokorno sledila. Ko sta prišli na breg, je deklica ostala zgoraj sestra pa se je podala k vodi, od koder je deklica slišala pljus, kakor da je sestra otroka vrgla v vodo. Razvila je otroka, spodnje po-voje je skrila pod svoje krilo, zgornji ovoj pa je nesla domov materi, kateri je povedala, da ji ni treba ovojev, ker da je znanka v Studencih, ki prevzame otroka v rejo, že vse sama preskrbela. Mati je vse to verjela. Hči pa se je potem res odpeljala v Zagreb.

Tako so našli morilko v Zagrebu. Pred policijo se je najpreje zagovarjala, da je bil otrok že prejšnji večer mrtev, predno je prišla domov, da ga je zato vrgla v Dravo, ker ni imela denarja za pogreb. Ko so med tem že mater in soosumljeno sestrico zaslišali, se je izgovarjala, da jo je njen zapeljivec zapustil, zato je tudi ona sklenila se znebiti otroka. Pozneje se je zopet lagala, da ji je njen ljubimec nasvetoval v to dejanje. Pred poroto se zagovarja brez vsakega kesanja, da je otroka izpostavila iz usmiljenja, ker itak ni bil življenja zmožen in je bila prepričana, da ga bog vzame k sebi v nebesa. Položivši otroka na kamen v vodi, se je še enkrat ozrla nanj, ni ga pa hotela rešiti.

Kot priče so bile zaslišane mati, sestra in deček Keberl, ki je otroka našel. Izpoved lastne matere in sestre je bila naihujša javna obtožba za morilko. Iz izpovedb Ane Trančar, ki je bila z morilko v isti celici, je opravičen sum, da je po lastni izjavi morilke imela že preje enega otroka, o katerem se ne ve kaj se je zgodilo. O umorjenem otroku je govorila zaničljivo, češ, da je „krepiertes Vieh“, da se ne boji obsodbe, ker ve, da je bila v Zagrebu ena taka oproščena. Zanimivo je, da je zagovornik dr. Haas sam predlagal obsodbo, prosi pa za pomiloščenje pred smrtno kaznijo.

Smrt na vešalih.

Porotniki so po kratkem posvetovanju soglasno potrdili krivdo na umor. Na podlagi tega krivdoreka je predsednik senata v. s. s. Ravnikar med grobno tišino prenapolnjene porotne dvorane razglasil obsodbo, glasečo se na smrt na vešalih. Uboga mati se je med tem zgrudila na klop. Morilka pa je ježno izjavila lomljeno hrvatsko: „Molim, ja to ne vzamem gor“. Jezna je odšla iz dvorane, ne da bi le en pogled obrnila na mater in sestro, kateri je v zaporu zagrozila, da ji zavije vrat, ker jo je izdala.

Sloven. narodno gledališče.

Repertoire bodočih dni:

V torek 8.: „Jesenski manever“, izven ab.
V sredo 9.: „Knjižničar“, ab. B-25.
V četrtek 10.: „Kasija“, ab. A-25.
V petek 11.: Zaprtlo.

Najnovejša poročila.

Zasedba in blokada Nemčije.

TIP Pariz, 8. marca. Zavezniška konferenca v Londonu je spoznala, da hoče Nemčija s svojo zavlačevalno taktiko le metati pesek v oči zaveznikom ter da bi bilo vsako nadaljevanje razprave brezuspešno in brezpomembno ter bi koristilo edino le Nemčiji. Vsled tega je konferenca sklenila svoje delo prekiniti ter izvesti nemudoma dejanski pritisk na Nemčijo. Priprave za zasedbo in blokado Nemčije so v polnem teku. Porenje zasede angleška divizija pod poveljstvom generala Cavova, francoske čete pa vkorakajo tudi v nekatera druga nemška mesta ter v južni del Bavarske. Zasedba se prične že danes. Istotako je tudi že pripravljeno angleško in francosko vojno brodogradje, da prične z blokado. Nemci morajo spoznati, da se zavezniki nočejo več šaliti.

LDU London, 7. marca. (Ob 20. uri) Nemška delegacija namerava odpotovati jutri v Berlin. Kakor poroča Reuterjev urad, je začetek izvedbe vojaških sankcij določen za jutri.

LDU Düsseldorf, 7. marca. Kakor se poroča iz Beureutha, ki je ob meji zasedenega oz. mlja, so tjakaj dospeli prve za zasedbo Düsseldorfa namenjene francoske čete. Po Renu vozijo ladje oborožene čete. Tri ladje so se že peljale mimo Koblenca.

TIP Berlin, 8. marca. Iz Koblenca se poroča, da zasedajo aliirane čete Porenje. Vest o prekinjenju konference, o odklonitvi dr. Simonsovih protipredlogov ter o zasedbi in blokadi je napravila tu zelo mučen vtis. Kljub temu pa je vsa javnost odločena, da treba vztrajati.

LDU Berlin, 7. marca. Državni predsednik je izdal proglas, v katerem pozivlje prebivalstvo, naj se ne da zavesti k nepremišljenim činom. Državna vlada ne bo mirovala, dokler se tuja sila ne umakne nemški pravici.

Belgija in zasedba Nemčije.

LDU Bruselj, 7. marca. Ministrski svet se je bavil s političnimi in gospodarskimi in vojaškimi posledicami sklepov londonske konference. Belgijska armada mora neutegoma izvesti vojaške sankcije, zlasti zasedbo važnih krajev na desnem bregu Rena.

Cehoslovaška se ne udeleži izvedbe

LDU Praga, 8. marca. „Cas“ je pooblaščen ugotoviti, da se Cehoslovaška ne bo udeleževala pri kazenskih odredbah proti Nemčiji in da so vse take vesti popolnomo neutemeljene.

Pred padcem boljševizma.

TIP Pariz, 8. marca. Vesti iz Rusije postajajo vedno bolj resne. Zdi se, da so boljševiški vladavini v Rusiji šteti dnevi. Čete, ki so se vprle sovjetski vlad postajajo od dne do dne močnejše. Nezadovoljni rdeči gardisti prestopajo tujemoma k upornikom. V več mestih so sovjeti že vrženi ter vzpostavljene protirevolucionarne vlade. Po zadnjih vesteh se nahajata Petrograd in Moskva v rokah protirevolucionarcev. Vrhovni sovjet je pobegnil iz Moskve. Popoln padec boljševizma se pričakuje slejkoprej.

TIP Bukarešta, 8. marca. Po iz Odese dospelih vesteh se je protirevolucionarjem posrečilo osvojiti mesto.

LDU Pariz, 8. marca. (Brezlično.) Kakor poročajo listi iz Revala, so protiboljševiška krdela iz Kronstadta osvojila trdnjavo Krasnaja gorka. Pridružila se jim je posadka provizorne vlade v Kronstadtu. Polki rdeče armade okoli Pskova so se baje uprli.

Francozi zapustili Kotor.

LDU Beograd, 7. marca. Iz Kotora javljajo službeno: Poveljnik francoske garnizije Bianca je 5. t. m. s francosko posadko vred zapustil Kotor.

Odpotovanje de Fontenaya iz Beograda.

LDU Beograd, 7. marca. Danes je z ekspresnim vlakom odpotoval iz Beograda bivši francoski poslanik de Fontenay. Spremil ga je minister Drašković, nekaterimi njegovimi prijatelji in nekaterimi poslanci ustavotvorne skupščine.

Gospodarstvo, trgovina.

Borza 7. marca.

Zagreb: Berlin 239—239'50, Italija 542—544, London 568—575, New-York 145—146, Pariz 1056—1060, Praga 187—189'75, Švica 2425—0, Dunaj 20'20—20'30. Valute. Dolari 144—144'50, avst. krone 20'50—21, carski rublji 50—70, francoski franki 1040—1050, napolondori 492—495, nemške marke 234—235, romunski lei 193—195, italijanske lire 530—533, češkoslovaške krone 0—180.

Dunaj: dinarji 2005—2025, dolarji 728—732, franc. franki 5330—5370, švic. franki 12.425—12.475, lire 2735—2775, češke krone 975—981, madžarske krone 181—183, nemške marke 1223—1229, poljske marke 84—85, funti 2880—2900.

Curih: Berlin 9.50, New-York 596'50, London 23'29, Pariz 43'95, Milan 22'00, Praga 7.65, Budimpešta 1.40, Zagreb 4.10, Varšava 0.65, Dunaj 1.27, avstrijske krone —.90.

| Pri Mestni hranilnici v Mariboru je v mesecu februarju t. l. vložilo 919 strank K 4.523.326.64 in dvignilo 581 strank K 1.781.591.48 torej se je več vložilo za K 2.741.735.16 Stanje hranilnih vlog se je tekom prvih dveh mesecev t. l. zvišalo za K 4.129.790.68 in znaša koncem februarja kron 52.645.453.58. To je viden znak, da je ljudstvo prišlo zopet do prepričanja, da treba z denarjem varčevati, ga nalagati obrestonosno v hranilnice, kjer je najboljše in najbolj varno naložen. Z razpisanjem denarja, kar je najbolj žalosten sad dolgotrajne vojne, si ne bomo zboljšali sedanjega položaja, pač pa z umnim gospodarstvom. Začeti moramo s štedenjem denarja in skrbeti, da nam bo vsaka krona prinesla letno vsaj nekaj vinarjev obresti. To dosežemo le z nalaganjem denarja pri onih denarnih zavodih, ki nudijo vlagateljem sirotilsko (pupilarno

varnost), kakor je to mestna hranilnica v Mariboru.

| Znižanje izvoznih tarif. Ministrstvo za trgovino in industrijo je prejelo od našega generalnega konzulata v Pragi naslednji akt: Pred kratkim so stopili v veljavo novi specialni železniški tarifi za izvozno blago, ki so splošno za 10% nekatere vrste blaga, ki so v tarifu označene pa za 20% znižane z ozirom na splošne železniške tarife. Ker se omenjene specialne tarife ne nanašajo na blago, ki se ekspedira v kompletih vagonih, se bo tudi v bodoče z izvoznim blagom postopalo istotako kakor z blagom, ki je določeno za konzum v državah, s katerimi se postopa po splošnih železniških tarifah. Radi tega so železniška podjetja predlagala, naj se za vse izvozno blago odrede tarife, ki bodo za 10% znižane.

| Izprememba izpričeval o izvozu Carinski svet je na seji dne 8. februarja določil, da se ukine dosedanja odredba razpisa C. br. 2445 z dne 25. aprila 1919, ki se je glasil, da morajo potrdila o izvozu blaga iz neutralnih držav obsežati razen splošnih podatkov tudi klavzule, da se proizvod kapitala in dela dotične države, iz katere blago izvira in da upravljajo podjetja, v katerih so bila izdelana, lastni državljani.

| Izvozno. Na seji gospodarsko-finančnega komiteja ministrstva se je določilo, da se predmeti, ki so onoroženi izvozne carine, oproste tudi davka na poslovni promet.

| Nacijonalizacija pivovarne v Ljubljani. Pretekli teden se je vršilo v Ljubljani zborovanje pivovarne, na katerem se je zvišalo glavnico na 6 milijonov. Podjetje je bilo prete v nemških rokah ter je sedaj popolnoma nacijonalizirano.

Glavni urednik: Radivoj Rehar.
Odgovorni urednik: Fran Voglar.

Mala oznanila.

Františka Skok, babica, sprejme porodnice na dom. Tvorinška cesta 4. 303 3-3

Jako lep glasovir, zavese in drugo se proda po primerni ceni. Gregorčičeva ul. 26, vrata 10. 314

Nova trinadstropna hiša s 8 stanovanji v sredi mesta Maribor se takoj proda. Vprašati Aleksandrova cesta 29-II. 315

Meblovana soba za dva solidna gospoda se išče. Ponudbe na upravo.

Postelja z vložkom se proda. Vprašati: Zrinjskega trg št. 6-II, od 11. do 14. ure popoldne.

Lokal ali sobo v parterju, primerno za pisarno, se išče za takoj. Ponudbe pod št. 306 na upravo. 306 3-3

Billard proda Slovenska čitalnica v Mariboru, Narodni dom.

Oddati je takoj po zmerni ceni pisalni stroj »Adler«, dober fabrikat in zelo priročen. Pisava lepa in tudi za slovenščino in srbohrvaščino. Naslov v upravi.

Velik štedilnik za vžigati se proda. Vprašati v upravi lista.

Hiša s 6 stanovanji, 6 sob in 6 kuhinj, vrtom, drvarnice, 10 minut od mesta, pripravna za vsako obrt, se proda. Naslov v upravnistvu »Tabora«.

Lahko motorno kolo (Motor-Reve), 2 cilindra, dobro ohranjeno, se proda. Dravska ulica 11, gostilna.

Brivnica Frana Novaka na Aleksandrovi cesti št. 22 se priporoča. 22

Dva mlada intel. gospoda

želita spoznanja z dvema inteligentnima gospodkama iz boljše hiše v svrhu resnega spoznanja in poznejše ženitve. Prednost imajo samo učiteljice in kontoristkinje. Tajnost strogo zadržana. Dopisi pod šifro »Prva vijolica« na upravo »Tabora«. 313

Vabilo

k

1. redn. občnemu zboru

zadruga „Združeni čevljarški mojstri v Mariboru in okolici, r. z. z o. z.“

ki se vrši

v nedeljo, dne 13. marca točno ob 9. uri dopoldne v gornjih prostorih restavracije „Maribor“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnštva.
2. Predložitev letnega računa in bilance.
3. Sklepanje o absolutoriju za načelnstvo.
4. Določitev zneskov, ki jih je odkazati rezervnemu fondu § 7, oziroma smotrom določenim v § 14, zadnjem odstavku.
5. Volitev nadzorstva. § 24 z. p.
6. Nabava potrebnega kredita.
7. Slučajnosti.

Združeni čevljarški mojstri v Mariboru in okolici, registr. zadruga z omej. zav.

Za načelnstvo:

Viktor Šenk s. r.

1. tajnik.

Ivan Smrekar s. r.

načelnik.

NB. Letni račun in bilanca so p. n. gg. članom v pogled v zadrugnem lokalu. 316

**MARIBORSKA
TISKARNA D.D.**

Centrala: Jurčičeva ul. 4. Podružnica: Strossmayerjeva ul. 5.

Izuršuje vsa v tiskarsko, litografsko in kamnotiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: knjige, brošure, cenike, računske zaključke, letake, lepake, vabila, račune, razpredelnice, pisma in pisemske zavitke, osmrtnice, posetke, račune ter vse tiskovine za občinske in druge urade. Naročila se točno izurše ter se zaračunajo najceneje.

Centrala:
Telefon
št. 24.

Podružnica:
Telefon
št. 3/VI.

Tiskarna je opremljena z najmodernejšimi
in najnovejšimi stroji in črkami.